

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบคุณภาพของแบบสอบถามเชิงแนวคิด ในด้านความเที่ยงและความตรงโดยใช้วิธีการกำหนดจุดตัด ด้วยวิธีประยุกต์รูปแบบของราสช์ (Application of Rasch Model) การไรทฤษฎีการตัดสินใจของแกดส์ (Glass's Decision Theoretic Approaches) และวิธีนับถอยหลัง (Counting backward) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามเชิงแนวคิดวิชาวิทยาศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 66 ข้อ ผู้วิจัยเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผลการวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์ของรูปแบบของราสช์ (Rasch Model) โดยใช้โปรแกรมไบคาล (BICAL)
2. ผลการตรวจสอบคุณสมบัติของการวัดเพียงมิติเดียวของแบบสอบถาม
3. คาสติทีพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างและการทดสอบความมีนัยสำคัญ
4. ผลการกำหนดจุดตัด ความเที่ยง ความตรง และ การทดสอบความมีนัยสำคัญ

1. ผลการวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์ของรูปแบบของราสช์โดยใช้โปรแกรมไบคาล (BICAL)

เพื่อให้ได้แบบสอบถามมีความเหมาะสม (fit) กับรูปแบบของราสช์ ก่อนที่จะนำไป สอบกับกลุ่มตัวอย่างจริง เพื่อกำหนดจุดตัดตามวิธีประยุกต์รูปแบบของราสช์ ผู้วิจัยจึงนำเอา แบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปทดลองสอบ (try out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 424 คน แล้วนำผลสอบมาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมไบคาล (BICAL) ซึ่งผลการ วิเคราะห์ได้้นำเสนอในตารางดังต่อไปนี้

ตารางที่ 3 ค่าพารามิเตอร์ของข้อสอบและการทดสอบความเหมาะสมกับรูปแบบของ วิชา

ข้อสอบ ข้อที่	ค่าความยาก	ค่าความถาด แก้ข้อยาก	t - test	ข้อสอบ ข้อที่	ค่าความยาก	ค่าความถาด แก้ข้อยาก	t - test
1	-2.109	0.164	-0.19	34	-0.421	1.16	-0.28
2	0.655	0.112	0.98	35	-0.121	0.107	0.29
3	-1.524	0.135	0.18	36	0.060	0.107	-0.86
4	-0.327	0.109	0.69	37	-0.235	0.108	-0.37
5	-0.460	0.110	0.46	38	7.389	0.128	0.56
6	1.278	0.125	1.71	39	0.015	0.107	0.12
7	1.188	0.122	-0.67	40	-0.212	0.108	-0.15
8	1.649	0.137	1.95	41	2.306	0.170	0.99
9	0.346	0.108	-1.25	42	-0.828	0.115	0.21
10	0.219	0.108	-0.61	43	1.389	0.128	1.26
11	0.909	0.909	0.88	44	0.334	0.108	-0.82
12	-2.549	0.195	-0.42	45	0.265	0.108	0.01
13	-0.589	0.111	0.80	46	-0.802	0.115	-0.05
14	-0.421	0.109	-0.04	47	0.197	0.108	-0.36
15	-0.386	0.109	-0.54	48	0.369	0.109	-0.41
16	-0.589	0.117	0.10	49	1.130	0.121	1.28
17	-0.589	0.111	0.10	50	-1.506	0.135	-0.29
18	0.769	0.113	-0.62	51	1.003	0.118	-0.11
19	-0.110	0.107	0.94	52	-0.201	0.108	-0.36
20	0.415	0.109	0.10	53	0.231	0.108	1.01
21	-1.418	0.131	-1.37	54	0.060	0.107	0.65
22	-0.144	0.108	-1.17	55	-0.281	0.108	-0.26
23	-2.191	0.169	-0.34	56	0.486	0.110	-0.60
24	1.488	0.131	-0.12	57	0.162	0.107	-0.75
25	0.162	0.107	0.29	58	-0.327	0.109	-0.73
26	-0.409	0.109	-0.70	59	0.486	0.110	-0.60
27	-0.304	0.108	-0.67	60	-0.205	0.108	-0.44
28	-0.868	0.116	0.13	61	0.016	0.107	1.10
29	0.427	0.109	-0.50	62	0.474	0.109	0.23
30	-0.362	0.109	0.09	63	0.451	0.109	-0.56
31	-0.908	0.117	-1.15	64	0.323	0.108	-0.31
32	0.844	0.115	0.00	65	-0.030	0.107	-0.78
33	-0.304	0.108	-0.97	66	-0.339	0.109	-0.38

จากตารางที่ 3 พบว่าค่าความยากของข้อสอบมีค่าอยู่ระหว่าง -2.191 - 2.306 และพบว่าข้อสอบทุกข้อเหมาะสม ($\pm t$) กับรูปแบบของวิชาอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ดังนั้นแบบสอบฉบับนี้จึงสามารถนำมาใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้ทุกข้อ

2. ผลการตรวจสอบคุณสมบัติการวัดเพียงมิติเดียว

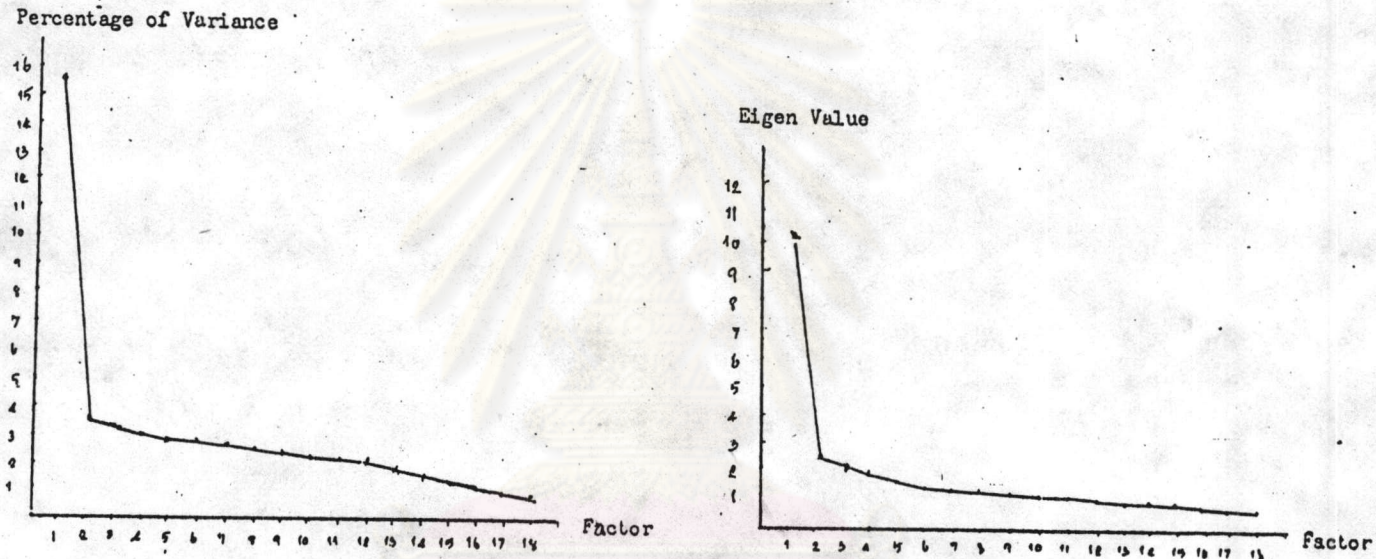
ผู้วิจัยนำแบบสอบถามเชิงทัศนศาสตร์จำนวน 66 ข้อ ไปทดลองสอบกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 424 คน แล้วนำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์ด้วยประกอบ (Factor Analysis) เพื่อตรวจสอบคุณสมบัติการวัดเพียงมิติเดียวของแบบสอบถาม ทั้งนี้เพื่อให้เป็นไปตามข้อตกลงเบื้องต้นของทฤษฎีการตอบสนองข้อสอบ (Item Response Theory) ซึ่งผลการวิเคราะห์ได้แสดงไว้ในตารางที่ 16 (ดูภาคผนวก ค.) นำค่า Eigen และค่า Percentage of Variance มาเขียนเป็นเส้นภาพแสดงให้เห็นความแตกต่างของค่า Eigen และค่า Percentage of Variance ของแต่ละตัวประกอบจึงแสดงในแผนภาพที่ 4

จากตารางที่ 16 และแผนภาพที่ 4 พบว่านำแบบสอบถามไปสอบกับกลุ่มตัวอย่างแล้วทำการวิเคราะห์ด้วยประกอบจะให้ตัวประกอบที่มีค่าไอเกนเกิน 1.00 อยู่ 21 ตัวประกอบ ซึ่งถ้าพิจารณาค่าไอเกนและค่า Percentage of Variance ของตัวประกอบที่ 1 จะเห็นว่าค่าไอเกนและค่า Percentage of Variance ของตัวประกอบที่ 1 สูงกว่า ตัวประกอบที่ 2. อย่างมาก แต่ในตัวประกอบที่ 2 จะมีค่าไอเกนและค่า Percentage of Variance สูงกว่าตัวประกอบในลำดับต่อไปเพียงเล็กน้อย โดยมี ค่าไอเกนของตัวประกอบที่ 1 มาถึงตัวประกอบที่ 2 มีค่าลดลงอย่างรวดเร็วในขณะที่ตัวประกอบที่ 2 มาถึงตัวประกอบที่ 3 จนกระทั่งถึงตัวประกอบสุดท้ายมีค่าไอเกนลดลงทีละน้อยซึ่งลักษณะความแตกต่างนี้พอจะเชื่อถือได้ว่าแบบสอบถามมีการวัดเพียงมิติเดียว ดังนั้นแบบสอบถามเชิงทัศนศาสตร์ฉบับนี้จึงน่าเชื่อถือได้ว่ามีความคุณสมบัติการวัดเพียงมิติเดียว

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนภาพที่ 4 ค่า Eigen และค่า Percentage of Variance ของตัวประกอบที่มีค่า Eigen เกิน 1.00 ของแบบสอบถามเกี่ยวกับวิชาวิทยาศาสตร์จำนวน 66 ข้อ

จากแผนภาพจะเห็นว่าค่า Eigen และค่า Percentage of Variance ของตัวประกอบที่ 1 มีค่าสูงกว่าตัวประกอบที่ 2 อย่างมากและจากตัวประกอบที่ 1 มาตัวประกอบที่ 2 ค่าจะลดลงอย่างเห็นได้ชัด แต่ในตัวประกอบที่ 2 มายังตัวประกอบที่ 3 และตัวประกอบอื่น ๆ ค่า Eigen และค่า Percentage of Variance มีค่าลดลงแตกต่างกันเพียงเล็กน้อยเท่านั้น

3. ค่าสถิติพื้นฐานและการทดสอบความมีนัยสำคัญ

ตารางที่ 4 ค่าพิสัย ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยและความแปรปรวนของคะแนนผลการสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

ช่วงของการสอบ	N	พิสัย	$\bar{x}$	S.D.	t-test
สอบก่อนเรียน	380	13-48	24.22	5.20	34.28 **
สอบหลังเรียน	380	17-58	36	7.03	

** p < .01

จากตารางที่ 4 พบว่าค่าพิสัยของคะแนนผลการสอบหลังเรียนกว้างกว่าการสอบก่อนเรียน ค่าคะแนนเฉลี่ยของการสอบหลังเรียนสูงกว่าการสอบก่อนเรียน และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการสอบหลังเรียนสูงกว่าการสอบก่อนเรียนเช่นเดียวกัน เมื่อนำคะแนนผลการสอบก่อนเรียนและหลังเรียนมาวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าสถิติ โดยใช้สถิติที่ (t - test) พบว่าค่าคะแนนเฉลี่ยของการสอบก่อนเรียนและหลังเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาจากค่าคะแนนเฉลี่ยจากการสอบ จะพบว่าค่าคะแนนเฉลี่ยจากการสอบหลังเรียนมีค่าสูงกว่าก่อนเรียน ซึ่งแสดงว่าหลังจากผ่านการเรียนแล้วนักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้น สามารถทำข้อสอบได้ถูกต้องมากกว่าก่อนเรียน

4. ผลการกำหนดจุกคัก

ก. การกำหนดจุกคักโดยวิธีประยุกต์รูปแบบของราชสีห์

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามเชิงเกมพีชคณิตศาสตร์จำนวน 66 ข้อ ไปสอบกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 380 คน แล้วนำผลการสธมาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมไบคาล (BICAL) เพื่อประมาณค่าความยาก (๒) และค่าความสามารถ (๑) แล้วพิจารณากำหนดจุกคักตามวิธีประยุกต์รูปแบบของราชสีห์ โดยใช้คะแนนจุกคักที่ 50 เปอร์เซ็นต์ของข้อสอบทั้งหมดที่ใหม่จะสม (fit) กับรูปแบบของราชสีห์ ดังตารางที่ 5

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 5 ผลการกำหนดจุดตัดของแบบสอบอิงเกณฑ์โดยใช้วิธีประยุกต์รูปแบบของ ราสซ

คะแนน	เปอร์เซ็นต์	ค่าความสามารถ (๐)	คะแนน	เปอร์เซ็นต์	ค่าความสามารถ (๐)
58	87.87	2.21	36	54.54	.22
57	86.36	2.06	35	53.03	.15
56	84.48	1.93	34	51.51	.08
55	83.33	1.81	33	* 50.00	.01
54	81.81	1.69	32	48.48	-.06
53	80.30	1.59	31	46.16	-.13
52	78.78	1.48	30	45.00	-.20
51	77.27	1.39	29	43.93	-.27
50	75.75	1.29	28	42.42	-.34
49	74.24	1.20	27	40.90	-.41
48	72.72	1.12	26	39.39	-.48
47	71.21	1.03	25	37.87	-.55
46	69.69	0.95	24	36.36	-.63
45	68.18	.87	23	34.84	-.70
44	66.66	.80	22	33.33	-.78
43	65.63	.65	21	31.81	-.86
42	63.63	.65	20	30.30	-.94
41	62.12	.57	19	28.78	-1.02
40	60.60	.50	18	27.27	-1.10
39	59.09	.43	17	25.85	-1.19
38	57.52	.36	16	24.24	-1.28
37	56.06	.29	15	22.72	-1.38

จากตารางที่ 5 พบว่าคะแนนที่ตรงกับ 50 เปอร์เซ็นต์ของข้อสอบทั้งหมดคือ 33 คะแนน
จึงใช้คะแนนตรงจุดนี้เป็นจุดตัดตามวิธีประยุกต์รูปแบบของ ราสซ

ข. การกำหนดกลยุทธ์โดยวิธีการใช้ทฤษฎีการตัดสินใจของแกลส ซึ่งได้วิเคราะห์ตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ใช้แบบสอบถาม ถามความคิดเห็นของครูผู้สอนวิชาวิทยาศาสตร์ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เกี่ยวกับการจำแนกนิคทางลบ (α) และการจำแนกนิคทางบวก (β) ซึ่งมีพิสัยของระดับความสำคัญตั้งแต่ 0 - 1 จากผลการแสดงความคิดเห็นของครูผู้สอนจำนวน 17 คน ปรากฏว่าทุกท่านเห็นว่าการจำแนกนิคทางลบและทางบวกมีความสำคัญต่อผู้เรียนเท่ากัน ผู้วิจัยจึงใช้สูตรที่ 1 มาคำนวณหาจุดตัดตามวิธีที่ แกลส (Glass, 1976) ได้เสนอเอาไว้

2. จำแนกผู้เรียนออกตามเกณฑ์ภายนอก (ก่อนการเรียนการสอนกับหลังการเรียนการสอน) และเกณฑ์ของแบบสอบ (คะแนนจุดตัดที่สมมติขึ้นตามโอกาสที่เป็นไปได้ซึ่งได้จากผลการสอบของกลุ่มตัวอย่าง) แล้วคำนวณจุดตัดซึ่งผลปรากฏว่าได้คะแนนจุดตัดเท่ากับ 29 คะแนนหรือเท่ากับ 44 เปอร์เซ็นต์ของคะแนนเต็ม ซึ่งขั้นตอนการคำนวณได้เสนอไว้ในตารางที่ 17 และ ตารางที่ 18 (ภาคผนวก จ.)

ค. การกำหนดกลยุทธ์โดยวิธีนับถอยหลัง

ผู้วิจัยนำคะแนนแสดงความคิดเห็นของการกำหนดความสำคัญและการกำหนดเกณฑ์ผ่านในแต่ละจุดประสงค์ของครูผู้สอนวิชาวิทยาศาสตร์ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 17 คน มาหาค่าเฉลี่ยความคิดเห็น ซึ่งได้เท่ากับ 40 คะแนน หรือคิดเป็น 61 เปอร์เซ็นต์ของคะแนนเต็ม ซึ่งขั้นตอนการคำนวณได้เสนอไว้ในตารางที่ 17 และตารางที่ 18 (ภาคผนวก จ.)

เพื่อให้การนำเสนอข้อมูลได้สะดวกและเหมาะสม ผู้วิจัยจึงกำหนดสัญลักษณ์ของการกำหนดกลยุทธ์แต่ละวิธีดังต่อไปนี้

- วิธีที่ 1 หมายถึง การกำหนดกลยุทธ์โดยวิธีประยุกต์รูปแบบของราชช
- วิธีที่ 2 หมายถึง การกำหนดกลยุทธ์โดยวิธีการใช้ทฤษฎีการตัดสินใจของแกลส
- วิธีที่ 3 หมายถึง การกำหนดกลยุทธ์โดยวิธีนับถอยหลัง

ตารางที่ 6 เปรียบเทียบคะแนนจุดที่ได้ออกจากการใช้วิธีการกำหนดจุด 3 วิธี

วิธีกำหนดจุด	คะแนนจุด	เปอร์เซ็นต์ของคะแนนเต็ม
วิธีที่ 1	33	50
วิธีที่ 2	29	44
วิธีที่ 3	40 (40.26)	61

จากตารางที่ 6 พบว่าการกำหนดจุดโดยวิธีนับถอยหลังให้ค่าคะแนนจุดสูงสุด รองลงมาคือ วิธีประยุกต์รูปแบบของราสซ และต่ำสุด คือวิธีการใช้ทฤษฎีการตัดสินใจของแกดส

เมื่อได้คะแนนจุดของแบบสอบถามในแต่ละวิธีก็กล่าวแล้ว ผู้วิจัยจึงได้ประมาณค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม โดยวิธีของ สวามินาธาน และคณะ (Swaminathan, et al. 1978) และประมาณค่าความตรงของแบบสอบถาม โดยวิธีของ คาร์เวอ (Carver quoted in crehen, 1974:257) ซึ่งใกล้เคียงตารางที่ 7 - 10

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 7 ค่าความเที่ยงและความตรงของแบบสอบถามเกี่ยวกับ
การกำหนดจุดตัด 3 วิธี

วิธีกำหนดจุดตัด	คะแนนจุดตัด	ความเที่ยง	ความตรง
วิธีที่ 1	33	.13	.75
วิธีที่ 2	29	.23	.73
วิธีที่ 3	40	.09	.49

จากตารางที่ 7 พบว่า ค่าความเที่ยงที่ได้จากการกำหนดจุดตัดโดยวิธีการใช้ทฤษฎีการตัดสินใจของแกลส มีค่าสูงสุด รองลงมาคือ วิธีประยุกต์รูปแบบของราชย์ และต่ำสุดคือวิธีนับถอยหลัง

เมื่อได้ค่าความเที่ยงและความตรงของแบบสอบถามแล้ว ผู้วิจัยจึงได้ทดสอบความมีนัยสำคัญของค่าความเที่ยงและความตรง โดยแปลงให้อยู่ในรูปของคะแนน ฟิชเชอร์ซี (Fisher - z) แล้วทำการทดสอบรวมคยคาไคสแควร์ (Chi-square χ^2) ซึ่งโดยลดังนี้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 8 ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามเมื่อแปลงให้อยู่ในรูปของคะแนน
 ฟิชเชอร์ซี (Fisher - Z) และผลการทดสอบนัยสำคัญของ
 ความแตกต่างโดยใช้ค่าไคสแควร์ (Chi-square)

วิธีกำหนดจุดตัด	ค่าความเที่ยง	คะแนนฟิชเชอร์ซี	χ^2
วิธีที่ 1	.13	.131	3.92
วิธีที่ 2	.23	.234	
วิธีที่ 3	.09	.09	

จากตารางที่ 8 เมื่อทำการทดสอบความแตกต่างของค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม
 ในรูปของคะแนนฟิชเชอร์ซี (Fisher - Z) จากการใช้วิธีการกำหนดจุดตัด
 3 วิธี พบว่าค่าความเที่ยง ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 9 ค่าความตรงของแบบสอบถาม เมื่อแปลงให้อยู่ในรูปของคะแนนพิชเชอร์ซี (Fisher - Z) และผลการทดสอบนัยสำคัญของความแตกต่างโดยใช้ค่าไคสแควร์ (Chi - square)

วิธีกำหนดคุณลักษณะ	ความตรง	คะแนนพิชเชอร์ซี	χ^2
วิธีที่ 1	.75	.97	44.95 **
วิธีที่ 2	.73	.92	
วิธีที่ 3	.49	.53	

** P < .01

จากตารางที่ 9 พบว่าค่าความตรงที่ได้จากการใช้วิธีการกำหนดคุณลักษณะที่แตกต่างกัน 3 วิธี มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ดังนั้นจึงทำการทดสอบรายคู่ด้วยสัมประสิทธิ์พิชเชอร์ซี ดังนี้

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 10 ความแตกต่างระหว่างค่าความทรงของแบบสอบถามเชิง เกณฑ์เมื่อใช้วิธีการ
กำหนดจุดตัด 3 วิธี

วิธีกำหนดจุดตัด	วิธีที่ 1	วิธีที่ 2	วิธีที่ 3
วิธีที่ 1	-	.28	3.714**
วิธีที่ 2	-	-	3.42**
วิธีที่ 3	-	-	-

** P < .01

จากตารางที่ 10 พบว่า ค่าความทรงที่ได้จากการกำหนดจุดตัดมีค่าแตกต่างกัน
อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ระหว่างวิธีประยุกต์รูปแบบของราสช์กับวิธีนับถอยหลัง และ
วิธีการใช้ทฤษฎีการตัดสินใจของแกลล์กับวิธีนับถอยหลัง ส่วนค่าความทรงที่ได้จากการกำหนด
จุดตัดโดยวิธีประยุกต์รูปแบบของราสช์ กับวิธีการใช้ทฤษฎีการตัดสินใจของแกลล์ แตกต่างกัน
อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ศูนย์วิทยพัชยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย